

Programma

van

Toetsing

en

Afsluiting

2017-2018

5 HAVO

EXAMENREGLEMENT

INHOUDSOPGAVE

Examencommissie	2
Examenkandidaten.....	3
Examenreglement Maerlant 5 havo	
Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen	4
Hoofdstuk 2 Regeling van het eindexamen.....	6
Hoofdstuk 3 Overige bepalingen	9
Hoofdstuk 4 Procedures	15
Data schoolexamens.....	19
Data centraal examen	22
Lijst van toegestane hulpmiddelen.....	23
Nederlandse taal en letterkunde	25
Franse taal en letterkunde	26
Duits taal en letterkunde.....	27
Engelse taal en letterkunde.....	28
Geschiedenis.....	29
Aardrijkskunde.....	30
Wiskunde A	31
Wiskunde B	32
Informatica.....	33
Natuurkunde	34
Scheikunde.....	35
Biologie	36
Economie	37
Culturele en kunstzinnige vorming	38
Kunst.....	39
Lichamelijke opvoeding	40
Bewegen, sport en maatschappij	41
Begrippen	42

september 2017

EXAMENCOMMISSIE

Voorzitter: J.A. Vink
Secretaris: M. van der Meulen

Examinatoren:

Nederlands	mw. R. Stoop mw. D.M.J. Bouman
Frans	mw. C.M. Ritico
Duits	mw. drs. E.B. Overgaauw-Blonk
Engels	dhr. R. Bakker mw. E. Hoek
Geschiedenis	drs. A. Lankhaar dhr. H. van Reek
Aardrijkskunde	dhr. R. van Holt
Wiskunde A	mw. R. Muizer dhr. K.V. Tukker
Wiskunde B	dhr. K.V. Tukker
Informatica	dhr. N. van Witzenburg
Natuurkunde	dhr. A. Hofman
Scheikunde	dhr. R.H. Ooms
Biologie	dhr. R.R. Zoeteman
Economie	mw. M. Groen-Leeflang
Culturele en kunstzinnige vorming	mw. A. Crielaard-van Wijk mw. E. Reinhard
Kunstvakken beeldende vorming	mw. E. Reinhard
Lichamelijke opvoeding	dhr. A. van den Berg dhr. W.A. Schwillens
Bewegen, sport en maatschappij	dhr. W.A. Schwillens
Profielwerkstuk	dhr. R.R. Zoeteman

EXAMENKANDIDATEN

ex.nr	HAVO
1	Hamdi AbdulGhafour
2	Dylan Barendregt
3	Yentl Bestman
4	Amber Boer
5	Luuk Boot
6	Siebren van den Bosch
7	Femke de Bot
8	Thomas van de Bovenkamp
9	Dennis Breukel
10	Thomas Brökling
11	Sandy Chen
12	Yanou Degeling
13	Natascha Dijkstra
14	Fleur van Duyne
15	Sterre van den Engel
16	Donovan Fierinck
17	Robbie van Gentevooort
18	Gina Geurtsen
19	Jim Grootcholten
20	Anne Heijndijk
21	Jorrit Hoogvliet
22	Diar Ibrahim
23	Joyce de Jong
24	Dylan Kalden
25	Masjenka Kap
26	Mandy Kauwenbergh
27	Nicky Knöps
28	Anne de Koning
29	Fauve de Koning
30	Iris de Kovel
31	Quincy Kwaytaal
32	Michel Li
33	Smilla 't Mannetje
34	Calvin van Meggelen
35	Maarten van de Merwe

ex.nr	HAVO
36	Isabel Molenaar
37	Safaa Mussa
38	Dewi Neleman
39	Kaylee Nieuwland
40	Fenna van Oevelen
41	Romy Olivier
42	David van Onselen
43	Rosa Ooms
44	Ryan Paalvast
45	Nienke van Pelt
46	Tom Pieters
47	Jasmijn Poot
48	Patricia Punselie
49	Elise Quak
50	Jennifer Rietdijk
51	Rana Roersma
52	Tim Sannes
53	Stefanie Schipper
54	Amy Selling
55	Meike van Seventer
56	Floris Smit
57	Lindy Smit
58	Kelly Smits
59	Cees van Toledo
60	Iris Verkeste
61	Anouk Vermeulen
62	Jelmer Vijverberg
63	Eva van der Vlies
64	Kim van Vliet
65	Misty de Voogt
66	Gabriëlla de Waal
67	Robin Wageveld
68	Richelle Wienholts
69	Shelley de Zeeuw
70	Twan Zwinkels

EXAMENREGLEMENT MAERLANT 5 HAVO

HOOFDSTUK 1. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1

Het schoolexamen en het centraal examen geschieden volgens de bepalingen van het "Eindexamenbesluit vwo-havo-mavo-vbo", zoals dit ten tijde van het examen zal luiden.

Onregelmatigheden

Artikel 2

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen dan wel ten aanzien van een aanspraak op vrijstelling aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is, kan de rector maatregelen nemen.
2. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
 - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen;
 - b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan één of meer toetsen van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen;
 - c. het ongeldig verklaren van één of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen;
 - d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de rector aan te wijzen onderdelen. Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op één of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.
3. Het besluit waarbij een in het eerste lid bedoelde maatregel wordt genomen, wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en, indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat.
4. De kandidaat kan tegen een beslissing van de rector in beroep gaan bij de commissie voor de bezwaar- en beroepschriften van de Onderwijsgroep Galilei. De commissie bestaat uit een voorzitter en ten minste 2 leden die worden benoemd, geschorst en ontslagen op voorstel van de bestuursmanager door het bestuur. In overeenstemming met artikel 30a van de wet wordt het beroep binnen vijf dagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk ingesteld bij de commissie voor de bezwaar- en beroepschriften. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het tweede lid. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de rector en aan de inspectie.

Artikel 3

Onder de in artikel 2 lid 1 genoemde onregelmatigheid valt ook fraude tijdens een schoolexamen / centraal examen. Onder fraude wordt onder andere verstaan:

- het niet inleveren van (delen) van het schoolexamen/centraal examen (en het beweren het wel ingeleverd te hebben);
- examenwerk van andere inleveren;
- het niet inleveren van (delen) van het schoolexamen/centraal examen (en het beweren het wel ingeleverd te hebben);
- het naar een examenzaal (en kleedkamer) / examenlokaal meenemen van

- aantekeningen, papier, spiekbriefjes, boeken, jassen, tassen, i-pod, digitale hulpmiddelen (bijv. elektronisch woordenboek, leespen) en elektronische apparatuur (bijv. mobiele telefoon, smartwatch, camera);
- afkijken of overleggen met anderen; gelegenheid geven tot afkijken; aanwijzingen geven of krijgen tijdens toiletbezoek; gebruik maken van sociale media;
 - plagiaat;
 - overige vormen van onregelmatigheid/fraude.

Een kandidaat die zich aan enige onrechtmatigheid schuldig heeft gemaakt, verliest daarmee automatisch het recht om te herkansen voor het vak / de vakken waarbij de onrechtmatigheid heeft plaatsgevonden

In geval van een onregelmatigheid/fraude is artikel 2 van dit reglement van toepassing

Artikel 4

Het overzicht 'toegestane hulpmiddelen' (zie pagina 23 en 24) vermeldt per vak de hulpmiddelen waar een kandidaat tijdens het centraal examen gebruik van mag maken.

Artikel 5

Afwijking wijze van examineren

Voor een dyslectische kandidaat of daaraan gelijkgesteld kunnen de examencondities aangepast worden op grond van een rapport van een deskundige, (art. 55.1 examenbesluit) waarin is aangegeven welke maatregelen nodig zijn. Deze aanpassingen betreffen zowel het schoolexamen als het centraal examen. Afhankelijk van de mate, de ernst en het soort dyslexie komen de volgende maatregelen voor:

- verlenging van de examentijd (de verlenging bedraagt 10 minuten per klokuur);
- auditieve ondersteuning;
- ICT-ondersteuning.

HOOFDSTUK 2. REGELING VAN HET EINDEEXAMEN

AFDELING 1: PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING

Inhoud programma van toetsing en afsluiting

Artikel 6

1. De rector stelt namens het bevoegd gezag het programma van toetsing en afsluiting vast.
2. In het programma van toetsing en afsluiting wordt in elk geval aangegeven:
 - a. voor ieder examenvak de stof waarop het schoolexamen betrekking zal hebben;
 - b. de verdeling van de stof over de toetsen van het schoolexamen;
 - c. voor ieder examenvak of het schoolexamen zal plaatsvinden op schriftelijke wijze, op mondelinge wijze, door middel van een practicum dan wel door een combinatie daarvan;
 - d. de regels die aangeven op welke wijze het eindcijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt;
 - e. voor ieder eindexamenvak het tijdvak of de tijdvakken waarin of de tijdstippen waarop het schoolexamen zal plaatsvinden.

Bekendmaking examenreglement en programma van toetsing en afsluiting

Artikel 7

Het examenreglement wordt door het bevoegd gezag jaarlijks vóór 1 oktober toegezonden aan de inspectie en ter inzage gelegd voor de kandidaten.

Artikel 8

Het programma van toetsing en afsluiting wordt door de rector jaarlijks vóór 1 oktober uitgereikt aan de kandidaten en toegezonden aan het bevoegd gezag en de inspectie.

AFDELING 2: SCHOOLEXAMEN

Schoolexamen

Artikel 9

Het schoolexamen in een vak kan geschieden in het vierde en vijfde leerjaar door middel van 'opdrachten SE', zoals toetsen, praktische opdrachten, presentaties, handelingsopdrachten en een profielwerkstuk.

Artikel 10

1. Voor een vak waarin geen centraal examen afgelegd wordt, bepaalt de rector het tijdstip waarop het schoolexamen aanvangt en het tijdstip waarop het wordt afgesloten.
2. Indien een kandidaat in een vak tevens centraal examen aflegt, stelt de rector de kandidaat in de gelegenheid het schoolexamen in het desbetreffende vak af te sluiten ten minste één lesweek vóór de aanvang van dat centraal examen.

Mondelinge toets

Artikel 11

1. Indien de examinerator of de kandidaat tijdig (minimaal 2 weken voor de toets) de wens daartoe te kennen geeft, wordt een mondelinge toets bijgewoond door een docent-gecommitteerde, aangewezen door de rector, tenzij hem na onderzoek blijkt dat dit praktisch niet uitvoerbaar is.

2. Op voorstel van de vakgroep kan de rector beslissen dat een gedeelte van het schoolexamen wordt bijgewoond door een gecommiteerde die niet aan de school is verbonden. De adviezen van deze gecommiteerden dienen ter ondersteuning van de beoordeling door de docent(en).

Beoordeling schoolexamen

Artikel 12

1. Het cijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit de schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10.
2. Indien in een vak tevens centraal examen wordt afgelegd, worden de in het eerste lid genoemde cijfers gebruikt met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.
3. Het cijfer van het schoolexamen is het gewogen gemiddelde van de beoordelingen die voor de toetsen van het schoolexamen aan de kandidaat zijn gegeven.
4. Indien een kandidaat in een vak door twee leraren is geëxamineerd, bepalen deze leraren in onderling overleg het cijfer voor het schoolexamen. Komen zij niet tot overeenstemming dan wordt het cijfer bepaald op het rekenkundig gemiddelde van de beoordelingen door ieder van hen.
5. Indien een gemiddelde, als bedoeld in dit artikel, een cijfer met twee of meer decimalen is, wordt dit cijfer rekenkundig afgerond op één decimaal.
6. In afwijking van het eerste lid worden het vak culturele en kunstzinnige vorming en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijke deel van elk profiel beoordeeld met 'voldoende' of 'goed'.

Verhinderung van / te laat komen voor het schoolexamen

Artikel 13

1. Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de rector, is verhinderd bij één of meer toetsen van het schoolexamen tegenwoordig te zijn, wordt hem op een nader door de rector te bepalen tijdstip de gelegenheid gegeven het schoolexamen te voltooien.
2. Van ieder geval van verhindering dient de afdelingsleider van de betreffende afdeling door de ouders, voogden of verzorgers of bij een meerderjarige kandidaat door hemzelf minimaal 24 uur voor aanvang van de betreffende toets schriftelijk te zijn ingelicht.
3. In geval van ziekte dient de afdelingsleider van de betreffende afdeling door de ouders, voogden of verzorgers (of bij een meerderjarige kandidaat door hemzelf) minimaal 30 minuten voor aanvang van de betreffende toets mondeling te zijn ingelicht (een afmelding bij het secretariaat of de receptie van de school volstaat in deze ook). Zodra de leerling beter is, dient er de verklaring ziekmelding te worden ingeleverd bij de examensecretaris. Deze verklaring is te vinden op onze website (ouder-ziekmelding/absentie). De rector is gerechtigd in alle gevallen van ziekmelding een medische beoordeling te laten geschieden door een onafhankelijke arts. Als naar het oordeel van de door de rector geraadpleegde arts geen medische gronden voor het verzuim aanwezig blijken te zijn, is artikel 2 van dit reglement van toepassing. Een kandidaat die zich op de dag van een toets niet binnen de gestelde tijd heeft afgemeld (= 30 minuten voor aanvang van de toets) krijgt voor deze gemiste toets het cijfer "1".
4. Een kandidaat die één of meer lessen verzuimt en nalaat hiervoor, volgens de huidige absentieregeling, een geldige reden te verschaffen, kan het recht worden ontnomen om op de vastgestelde tijd aan één of meer toetsen van het schoolexamen deel te nemen. De kandidaat verliest tevens het recht om te herkansen voor het vak / de vakken waarbij hij zonder geldige reden afwezig is geweest. Voor deze kandidaat is artikel 2 van dit reglement van toepassing.
5. Examenkandidaten die een toets afleggen, moeten minstens 10 minuten voor aanvang van de toets in de zaal of het lokaal aanwezig zijn. Telaarcomers melden zich bij de receptie. De receptie neemt contact op met de afdelingsleider die vervolgens bepaalt of

de kandidaat nog kan worden toegelaten tot de betreffende toets (dit kan tot maximaal 30 minuten na aanvang van de toets). Alleen de afdelingsleider kan kandidaten na aanvang van de toets nog toegang tot het lokaal of de zaal verschaffen. De afdelingsleider zal de telaarokers na 15 minuten of na 30 minuten alsnog toegang tot het lokaal of de zaal verschaffen. Dit om de kandidaten die wel op tijd zijn gekomen zo min mogelijk te storen. Voor een kandidaat die te laat is, geldt dezelfde eindtijd als voor de overige kandidaten. Een kandidaat die zich meer dan 30 minuten na aanvang van de toets meldt bij de receptie of afdelingsleider, wordt niet meer toegelaten tot de toets en krijgt voor deze gemiste toets het cijfer "1".

HOOFDSTUK 3. OVERIGE BEPALINGEN

Reglement examendossier (cohort 2016 = 4 havo 2016-2017)

Datum van het schoolexamen

Artikel 14

Het schoolexamen start op 1 oktober in het vierde leerjaar HAVO.

Het wordt 5 schooldagen voor het begin van het centraal examen in het vijfde leerjaar HAVO afgesloten.

Zakken

Artikel 15

Een kandidaat die zakt, doet het gehele leerjaar over; hij heeft in principe geen recht op vrijstellingen. Mocht, op advies van de vakdocent, de betreffende afdelingsleider besluiten tot het verlenen van een vrijstelling voor het vak **CKV en/of maatschappijleer**, wordt dit in een zogenaamde akte van vrijstelling vastgelegd. In deze akte wordt tevens vermeld welke vervangende opdracht(en) gedaan dienen te worden. De akte wordt ondertekend door ouder(s)/verzorger(s), kandidaat en afdelingsleider. De akte wordt opgenomen in het (examen)dossier van de kandidaat. De ouder(s)/verzorger(s), kandidaat, afdelingsleider en betrokken docent(en) ontvangen een kopie van de akte.

Vrijstellingen

Artikel 16

Een kandidaat die vrijstelling heeft, vult in overleg met de examinatoren het programma aan tot 1600 SBU's.

Examenbureau

Artikel 17

Het bureau:

- maakt een overzicht van de toetsen, inventariseert de profielwerkstukken en de te toetsen vaardigheden;
- zorgt voor een redelijke spreiding van de genoemde aspecten;
- neemt de werkstukken in ontvangst;
- geeft de werkstukken aan de examinerator;
- verwerkt de behaalde cijfers en geeft cijferoverzichten;
- regelt de herkansingen.

Samenstelling:

voorzitter:	dhr. J.A. Vink, rector van de school (tevens voorzitter van de examencommissie)
secretaris:	mw. M. van der Meulen (tevens secretaris van de examencommissie)
afdelingsleider:	mevr. M. v.d. Meulen
administratieve ondersteuning:	mw. L. Schuck

Opdrachten SE (schoolexamen)

Artikel 18

De examinator kan in het kader van het schoolexamen een opdracht (een verslag, een presentatie, een profielwerkstuk enzovoorts) geven. Hij vermeldt daarbij de eisen waaraan de opdracht moet voldoen en de datum waarop hij moet zijn voltooid.

Algemene regels voor het profielwerkstuk

Artikel 19

Het profielwerkstuk wordt in het pré-examen jaar en het examenjaar gemaakt. Zij leveren een eerste en tweede keus in met betrekking tot de vakken. De profielwerkstukcoördinator, de heer Zoeteman, inventariseert de keuzes en maakt een voorlopige indeling. In overleg met de examinatoren volgt de definitieve indeling. De kandidaten kiezen in overleg met de begeleidende examinatoren een onderwerp en opdracht. De tijd om aan het profielwerkstuk te werken loopt vanaf mei tot en met 26 januari 2018.

Handelwijze wanneer de examinator vaststelt, dat het profielwerkstuk en/of een handelingsdeel niet aan de gestelde eisen voldoet:

Artikel 20

Als de uitwerking van een 'opdracht SE' niet in orde is, krijgen de kandidaat en de ouders daarvan schriftelijk mededeling. Vervolgens krijgt de kandidaat 10 schooldagen de tijd om verbeteringen aan te brengen. De examinator verstrekt daartoe een advies. Als het resultaat dan nog onvoldoende is, is er sprake van een onregelmatigheid waarop artikel 2 van toepassing is.

Regels bij te laat inleveren van onderdelen van het examendossier

Artikel 21

De examinator neemt het werk in ontvangst en tekent het tijdstip van inleveren op. De kandidaat die niet op tijd werkstukken inlevert (bijvoorbeeld een opdracht SE), begaat een onregelmatigheid waarop artikel 2 en 3 van toepassing zijn (zie Examenreglement, Hoofdstuk 1, artikel 2 en 3).

Herkansing en inhalen van toetsen

Artikel 22

1. In 5-havo zijn er drie toetsperioden in de cursus 2017-2018.
2. De kandidaten kunnen van periode 1 (óf van periode 6 van de pre-examenklas) en periode 2 telkens één toets herkansen. Uit periode 6 van de pre-examenklas komt alleen een toets voor herkansing in aanmerking, als hij onderdeel uitmaakt van het schoolexamen.
3. De herkansing vindt aansluitend aan de periode plaats.
4. Het hoogste cijfer telt. (De kandidaten mogen - onafhankelijk van het eerste resultaat - een toets herkansen)
5. Een kandidaat die om een geldige reden een toets heeft gemist, haalt deze tijdens de herkansingsronde in. Voor deze ingehaalde toets bestaat geen recht op herkansing.
6. Artikel 13 lid 2 en lid 3 is ook van toepassing op alle herkansingen.

Artikel 23

De rector kan op verzoek van de examinator het recht op herkansing ontzeggen aan die kandidaat die opgedragen taken niet naar behoren uitvoert.

Bewaren van documenten die een onderdeel vormen van het examendossier

Artikel 24

De kandidaat heeft bewaarplicht van alle opdrachten en moet deze overleggen, als de examinator daar om vraagt.

De school bewaart de opgaven, het correctievoorschrift en de resultaten.

Herexamen van een vak dat alleen in het schoolexamen geëxamineerd wordt

Deze mogelijkheid van herkansen betreft het gehele vak.

Artikel 25

De kandidaat mag één vak in het examenjaar herkansen.

Alleen een vak dat met een onvoldoende is afgesloten, komt in aanmerking voor een herexamen. De examinator stelt de leerstof van het herexamen vast.

	<u>mogelijkheden</u>	<u>tijdstip</u>
5 havo	MA	voor 1 december in het 5 ^e leerjaar
5-havo:	BSM, CKV, IN, LO	10 april 2018

Toelating tot het centraal examen

Artikel 26

De kandidaat wordt toegelaten tot het centraal examen van een vak, als hij **5 schooldagen** voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen het schoolexamen heeft afgerond.

Het schoolexamen is afgerond als:

1. de kandidaat alle onderdelen van een vak met een schoolexamen / centraal examen heeft gedaan en de examinator ze heeft beoordeeld;
2. de vakken en examenonderdelen die bij de uitslag niet met een cijfer worden beoordeeld (LO, CKV) door de examinator zijn beoordeeld als 'goed' of 'voldoende'.

Eindcijfer eindexamen

Artikel 27

1. Het eindcijfer voor de rekentoets en alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
2. Het eindcijfer wordt bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen.
Indien de uitkomst van de berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
3. Indien in een vak alleen een schoolexamen is gehouden is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer.
4. Het cijfer voor de rekentoets is tevens het eindcijfer.

Rekentoets (examenjaar 2017-2018)

Artikel 28

1. De rekentoets is **verplicht** voor alle examenkandidaten.
2. In het examenjaar 2017-2018 maakt de rekentoets **in 5 havo geen** deel uit van de slaag/zakregeling. Onder voorbehoud van eventuele wijzigingen na 1 oktober door het Ministerie O-C&W. Het cijfer van de rekentoets wordt op de cijferlijst vermeld.
3. De rekentoets wordt **digitaal** afgenomen (per computer). De toets van een kandidaat wordt digitaal verstuurd en gecorrigeerd.
4. Een kandidaat krijgt 4 momenten om de rekentoets af te leggen, twee in het pré-examenjaar en twee in het examenjaar.
In het examenjaar 2017-2018 zijn deze momenten voor kandidaten die **voor het eerst in een examenklas** zitten:
 - voor 5 havo: 9 t/m 22 januari en 6 t/m 19 maart 2018.
5. Een kandidaat die in het pré-examenjaar de rekentoets heeft afgelegd met als cijfer een **6 of hoger, mag** de rekentoets herkansen op de in lid 4 genoemde twee momenten.
6. Een kandidaat die in het pré-examenjaar de rekentoets heeft afgelegd met als cijfer een **5 of lager, moet** de rekentoets maken op de in lid 4 genoemde twee momenten.
7. Een kandidaat die in het pré-examenjaar de rekentoets **niet** heeft afgelegd, krijgt naast de in lid 4 genoemde twee momenten nog een extra moment (= 30 mei t/m 8 juni 2017).
8. Voor een kandidaat die het examenjaar **2017-2018** over doet is het reeds behaalde cijfer van de rekentoets vervallen.
Deze kandidaat **moet** de rekentoets maken op de in lid 4 één van de twee genoemde momenten. Tevens krijgt deze kandidaat nog een extra moment (= 30 mei t/m 11 juni 2018).
9. Bij een herkansing van de rekentoets telt het hoogste cijfer.
10. Een kandidaat die overstapt van **5 vwo naar 5 havo** neemt de in 5 vwo behaalde resultaten voor de rekentoets mee naar 5 havo. In 5 havo zijn er voor deze kandidaat twee momenten waarop de rekentoets mag worden afgelegd (zie lid 4).
11. Een kandidaat die doorstroomt van **5 havo naar 6 vwo** heeft recht op een vrijstelling voor de rekentoets als het in 5 havo behaalde resultaat 6 of hoger is. Deze kandidaat **mag** het in 5 havo behaalde resultaat voor de rekentoets in 6 vwo wel verbeteren.

Uitslag (examenjaar 2017-2018)

Artikel 29

Een examenkandidaat is geslaagd indien deze heeft voldaan aan onderstaande 6 punten:

1. De vakken **CKV en LO** zijn beoordeeld als 'voldoende' of 'goed'.
2. De voor de **onderdelen van het combinatiecijfer behaalde eindcijfers** moeten 4 of hoger zijn. Het combinatiecijfer is een van de eindcijfers waarop punt 6 wordt toegepast.
Het combinatiecijfer is het rekenkundig gemiddelde van de behaalde **afgeronde eindcijfers** voor maatschappijleer en het profielwerkstuk.
3. Het **rekenkundig gemiddelde** van de bij het **centraal examen (CE)** behaalde cijfers ten minste 5,5 is.
4. In de **drie kernvakken** (Nederlands, Engels en wiskunde) ten hoogste 1 x 5 als **afgerond eindcijfer** is behaald en voor de andere kernvakken als **afgerond eindcijfer** een 6 of meer is behaald.
5. De **rekentoets** is afgelegd.
6.
 - a. **alle eindcijfers 6 of hoger** zijn, of
 - b. er als eindcijfer **1 x 5** is behaald en voor de overige vakken een **6** of hoger, of
 - c. er als eindcijfer **1 x 4** is behaald en voor de overige vakken een **6** of hoger, waarbij het **gemiddelde van de eindcijfers** ten minste **6,0** is, of
 - d. er als eindcijfer **2 x 5** is behaald en voor de overige vakken een **6** of hoger, waarbij het **gemiddelde van de eindcijfers** ten minste **6,0** is, of
 - e. er als eindcijfer **1 x 4 en 1 x 5** is behaald en voor de overige vakken een **6** of hoger, waarbij het **gemiddelde van de eindcijfers** ten minste **6.0** is.

Cum laude

Een kandidaat komt in aanmerking voor een diploma met de vermelding cum laude als het gemiddelde eindcijfer 8,0 is. Geen eindcijfer mag lager zijn dan 6.0. Voor deze bepaling worden eventuele extra vakken buiten beschouwing gelaten. En voor de vakken waar geen cijfer voor wordt gegeven, maar die meetellen bij de uitslagbepaling, de kwalificatie 'voldoende' is.

Toelichting artikel 29:

2. Indien de uitkomst van het combinatiecijfer niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
Als **één van de onderdelen van het combinatiecijfer een drie of lager** is, is de kandidaat niet geslaagd, zelfs als het gemiddelde (oftewel: het combinatiecijfer) een zes of hoger is.
3. Bij de berekening van het gemiddeld centraal examencijfer wordt uitgegaan van het **onafgeronde cijfer (= het CE cijfer in decimalen)**. Een kandidaat moet ten minste een 5,5 halen (de eerste decimaal moet een 5 zijn). Een **rekenkundig gemiddelde van de bij het CE behaalde cijfers** van lager dan 5,5 betekent dat de kandidaat niet geslaagd is.
4. Een kandidaat mag in de drie **kernvakken niet meer dan 1 x een 5 als afgerond eindcijfer** behalen. De overige afgeronde eindcijfers van de kernvakken moeten een 6 of hoger zijn. Een afgerond eindcijfer van een 4 of lager in één van de kernvakken betekent dat de kandidaat is afgewezen.
*Voor kandidaten **zonder wiskunde** geldt dat ten hoogste één vijf als afgerond eindcijfer voor Nederlands en Engels behaald mag worden.*
6. Een **eindcijfer van een drie of lager** op de cijferlijst betekent dat de kandidaat niet geslaagd is.

Beslissing in niet voorziene gevallen

Artikel 30

1. In gevallen waarin dit programma van toetsing en afsluiting niet voorziet, beslist de rector, indien mogelijk, na voorafgaand overleg en in overeenstemming met het bevoegd gezag.
2. Indien voorafgaand overleg niet mogelijk is, deelt de rector zijn genomen beslissing binnen 14 dagen schriftelijk aan het bevoegd gezag mee.

Inwerkingtreding

Artikel 31

Dit reglement is van toepassing in de cursus 2017-2018.

Citeertitel

Artikel 32

Deze regeling kan worden aangehaald als: "Examenreglement Maerlant 5 havo".
Aldus vastgesteld door de directie van het Maerlant op 5 september 2017.

HOOFDSTUK 4. PROCEDURES

A. PROCEDURES SCHOOLEXAMEN EN CENTRAAL EXAMEN - ALGEMEEN

1. PROCEDURE FRAUDE.

- a. Indien een toezichthouder waarneemt dat een kandidaat zich schuldig maakt aan een frauduleuze handeling/onregelmatigheid (zie artikel 3) stelt hij de betreffende kandidaat hier onmiddellijk van in kennis.
- b. De kandidaat wordt - als het enigszins mogelijk is - in staat gesteld om het werk af te maken. Dit om beroepsprocedures niet in de weg te staan.
- c. Bij een papieren schoolexamen / centraal examen krijgt de kandidaat een nieuw antwoordblad. Op het oorspronkelijke blad wordt een melding van fraude aangetekend. Om te voorkomen dat de kandidaat iets kan uitwissen, wordt het oorspronkelijke blad vervolgens ingenomen. De surveillant maakt van het geconstateerde melding op het proces verbaal.
- d. Na afloop van het schoolexamen / centraal examen wordt de rector van het voorval mondeling en schriftelijk in kennis gesteld. De rector stelt een onderzoek in, waarbij de verschillende betrokkenen worden gehoord. Nadat het onderzoek is afgesloten, neemt de rector een beslissing.
- e. De kandidaat en, bij minderjarigheid diens ouders, wordt schriftelijk van de beslissing van de rector in kennis gesteld.
- f. De kandidaat wordt gewezen op de beroepsmogelijkheid.
- g. De rector stelt tevens de inspectie op de hoogte van zijn beslissing.
- h. De punten a, d, e, f en g zijn ook van toepassing als de fraude achteraf door de vakdocent zijn geconstateerd.

2. PROCEDURE INLEVEREN SCHRIFTELIJK WERK.

De kandidaat noteert op elk antwoordblad zijn naam, examennummer, het vak en de naam van de vakdocent.

De kandidaat nummert de antwoordbladen (een dubbel blad telt als 1 blad).

De kandidaat noteert op het eerste blad hoeveel blaadjes (inclusief bijlagen) totaal worden ingeleverd.

3. PROCEDURE TOILETBEZOEK.

Een kandidaat die tijdens een schoolexamen / centraal examen naar het toilet wil, moet zich melden bij de surveillant. De surveillant noteert op het proces verbaal het tijdstip waarop de kandidaat het lokaal / de zaal verlaat.

B. PROCEDURES SCHOOLEXAMEN.

1. Inhalen schoolexamen

Een kandidaat die om een geldige reden een toets van het schoolexamen heeft gemist (zie artikel 13) kan deze in de regel op de dagen waarop de herkansingen worden georganiseerd en op de vastgestelde dagen inhalen. **Voor deze ingehaalde toets is geen herkansing mogelijk.**

2. Herkansen van een toets van het schoolexamen

Kandidaten die gebruik willen maken van de mogelijkheid te herkansen (zie artikel 22) moeten dit uiterlijk 7 schooldagen voor de datum van de herkansing schriftelijk aanvragen bij de secretaris van de examencommissie (mw. Van der Meulen). Zij verstrekt hiervoor een formulier, dat uiterlijk 7 schooldagen voor de datum van de herkansing bij de receptie van de school moet

ingeleverd zijn. **Als het formulier niet op tijd wordt ingeleverd, is het niet rechtsgeldig en verliest de kandidaat het recht op een herkansing.**

Een herkansing kan niet worden ingehaald, indien deze - om wat voor reden dan ook - is gemist.

3. Uitreiking eindcijfers schoolexamen

Op woensdag 25 april 2018 krijgen de kandidaten tijdens de instructie centraal examen het overzicht van de eindcijfers schoolexamen per vak. De kandidaten controleren deze eindcijfers en tekenen voor akkoord.

C. PROCEDURES CENTRAAL EXAMEN.

1. Instructie centraal examen

Op woensdag 25 april 2018 is de verplichte instructie voor het centraal examen. De kandidaten laten hun rekenapparaat controleren. Verder krijgen zij alle informatie die van belang is om het centraal examen op juiste wijze af te leggen. Dit omvat één lesuur. Het rooster wordt tijdens de cursus bekend gemaakt.

2. Datum uitslag

Op **woensdag 13 juni 2018** bepaalt de examencommissie de uitslag en stelt de kandidaten hiervan op de hoogte. De geslaagden krijgen een officiële cijferlijst, de niet-geslaagden een officiële. Deze uitslag is definitief, als de kandidaat niet deelneemt aan het tweede tijdvak.

3. Herkansen centraal examen (Tweede tijdvak)

- a. Elke kandidaat die met het oog op doorstroming het niveau van zijn examen wil verbeteren, krijgt de mogelijkheid voor één vak een herkansing te doen, ongeacht of hij al geslaagd is of niet.
Dit betekent dat elke kandidaat na de eerste uitslagbepaling per examenjaar voor één vak mag deelnemen aan het centraal examen, voor zover dat mogelijk is, in een volgend tijdvak van hetzelfde examenjaar. Dat vak moet wel betrokken zijn geweest bij het vaststellen van de eerste uitslag.
- b. Het hoogste cijfer geldt voor de uitslagbepaling
- c. Kandidaten met een extra vak hebben de mogelijkheid dit in de herkansing te betrekken. Eerst bij het bepalen van de definitieve uitslag kan zo nodig een vak buiten beschouwing worden gelaten om te kunnen slagen.
- d. Op **donderdag 14 juni 2018 tussen 9.00 en 10.00 uur** kan de kandidaat bij mw. Van der Meulen een schriftelijk verzoek indienen om aan de herkansing deel te mogen nemen. Hij vermeldt het vak en alleen de niet-geslaagden leveren hun officiële cijferlijst weer in.

4. Uitgesteld centraal examen (Tweede tijdvak)

- 4.1 Het schoolexamen wordt afgesloten voor de aanvang van het eerste tijdvak.
- 4.2 Het bevoegd gezag kan in afwijking van 4.1 een kandidaat die ten gevolge van ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen niet heeft kunnen afsluiten voor de aanvang van het eerste tijdvak, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in dat vak af te sluiten vóór het centraal examen in dat vak, doch na de aanvang van het eerste tijdvak.

5. Uitgestelde herkansing (Derde tijdvak)

De kandidaat die is toegelaten tot de herkansing, en die om een geldige reden is verhinderd van dit recht gebruik te maken, wordt toegelaten tot een uitgestelde herkansing. Dit derde tijdvak is de laatste mogelijkheid om een centraal eindexamen voor 2018 af te leggen.

6. Eerstvolgende gelegenheid

Bij de uitgestelde centrale examens en bij de uitgestelde herkansing dient een kandidaat gebruik te maken van de eerstvolgende gelegenheid die zich voordoet. Daartoe zijn in het tweede tijdvak drie zittingen beschikbaar en in het derde tijdvak is een volledig rooster beschikbaar.

7. Continuïteitsplan centrale examens (noodscenario)

Met ingang van het examenjaar 2010 heeft DUO (Dienst Uitvoering Onderwijs van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) een continuïteitsplan (noodscenario) ingevoerd.

Het continuïteitsplan treedt in werking:

- a. indien het centraal examen naar het oordeel van de inspectie niet op regelmatige wijze heeft plaatsgehad. De inspectie kan besluiten dat het centraal examen geheel of gedeeltelijk voor een of meer kandidaten opnieuw wordt afgenomen.
- a. indien door onvoorziene omstandigheden (bijvoorbeeld bij - de dreiging - van een grootschalige epidemie) het centraal examen in één of meer vakken aan één of meer scholen niet op de voorgeschreven wijze kan worden afgenomen. De minister van onderwijs, cultuur en wetenschap beslist hoe alsdan moet worden gehandeld.

In het meest ingrijpende noodscenario kunnen één of meer centrale examens worden uitgesteld en kan het eerste en tweede tijdvak van het centraal examen zich uitstrekken tot het moment van de aanvang van de vroegste zomervakantie (**aanvangsdatum 7 juli 2018**, volgens de adviesdatum OCW)'.
'

D. PROCEDURE AANVRAGEN VERLOF.

Een kandidaat die in een examenjaar een studiedag / voorlichtingsdag wil bijwonen, of een rijexamen wil afleggen, levert hiervoor uiterlijk twee weken voor de betreffende datum een verzoek in bij de afdelingsleider.

Het verzoek wordt ingewilligd als de afdelingsleider, de decaan én de secretaris van het eindexamen instemmen met de aanvraag.

Het verzoek wordt afgewezen als op de gevraagde verlofdag een schoolexamen (schriftelijk of mondeling) of centraal examen wordt afgenomen.

Bijlage I

Regeling behandeling bezwaar- en beroepschriften

De commissie voor de bezwaar- en beroepschriften is belast met de voorbereiding van de beslissing op gemaakte bezwaren en ingestelde administratieve beroepen als bedoeld in artikel 1:5 van de wet en het nemen van een beslissing op het beroep van een kandidaat tegen een besluit van de rector waarbij één of meer maatregelen worden genomen als bedoeld in artikel 5, eerste en tweede lid van het Eindexamenbesluit, welke maatregelen zijn verwoord in artikel 5 van het Eindexamenbesluit.

Beroepschriften in het kader van het Eindexamenbesluit moeten schriftelijk worden ingediend binnen vijf werkdagen na de dag, waarop het besluit bekend is gemaakt.

Het beroepschrift wordt ondertekend door de indiener en bevat ten minste:

- de naam en het adres van de indiener;
- de dagtekening;
- een omschrijving van het besluit waartegen het beroep zich richt;
- de gronden van het beroep.

Het beroepschrift gaat bij voorkeur vergezeld van een afschrift van het besluit waartegen het beroep is ingesteld.

Het beroepschrift moet worden ingezonden bij de Onderwijsgroep Galilei, ter attentie van de vaste commissie voor de bezwaar en beroepschriften.

De volledige regeling behandeling bezwaar en beroepschriften is op te vragen bij het secretariaat van het examenbureau, bij de afdelingsleider, bij de rector van de school of bij het bestuurskantoor van de Onderwijsgroep Galilei.

Het adres van de commissie voor de behandeling bezwaar- en beroepschriften is:

Onderwijsgroep Galilei
t.a.v. de voorzitter van de
vaste commissie voor de bezwaar- en beroepschriften
p/a Postbus 121
3200 AC Spijkenisse

Tel: 0181-650955
Fax: 0181-611303

BELANGRIJKE DATA HAVO 2017-2018

TOETSEN PERIODE 1

toetsen 27 september t/m 31 oktober

Periode 1	Tijdstip	vak
woensdag 27 september	in de les	Frans (1 lesuur)
donderdag 5 oktober	in de les	Engels - idioom (1 lesuur)
woensdag 4 oktober	in de les	Frans (1 lesuur)
donderdag 12 oktober	in de les	Engels – boeken (1 lesuur)
woensdag 25 oktober	08.30-10.15 uur	biologie
	12.30-14.45 uur	economie
donderdag 26 oktober	08.30-10.45 uur	wiskunde A, B
	12.30-14.15 uur	geschiedenis
vrijdag 27 oktober	08.30-10.45 uur	natuurkunde
	08.30-10.30 uur	kunst (computer)
	12.30-13.45 uur	Duits
maandag 30 oktober	08.30-11.30 uur	Nederlands
	12.30-14.45 uur	scheikunde
dinsdag 31 oktober	08.30-10.30 uur	aardrijkskunde
	12.30-13.45 uur	Engels - brief (computer)

Herkansing / inhalen periode 1 of een toets uit 4 havo periode 6

maandag 27 november	08.30 uur
schriftelijk aanvragen bij de secretaris tot uiterlijk woensdag 15 november	

TOETSEN PERIODE 2

toetsen 6 december t/m 16 januari

Periode 2	Tijdstip	vak
donderdag 7 december	in de les	Engels - idioom (1 lesuur)
woensdag 6 december	in de les	Frans (1 lesuur)
woensdag 13 december	in de les	Frans (1 lesuur)
dinsdag 18 december	4e-7e lesuur	Duits (presentaties)
woensdag 10 januari	08.30-10.45 uur	wiskunde A, B
	12.30-14.15 uur	geschiedenis
donderdag 11 januari	08.30-10.15 uur	Duits (computer)
	12.30-14.45 uur	scheikunde
vrijdag 12 januari	08.30-10.45 uur	economie
	12.30-14.45 uur	natuurkunde
	12.30-14.30	kunst (computer)
maandag 15 januari	08.30-10.30 uur	aardrijkskunde
	12.30-14.00 uur	Nederlands
dinsdag 16 januari	08.30-10.15 uur	biologie
	12.30-14.30 uur	Engels

Profielwerkstuk

vrijdag 26 januari	Uiterste tijdstip inleveren van het profielwerkstuk
--------------------	--

Cito kijk- en luistertoetsen		Tijdstip	vak
maandag	22 januari	08.30-10.00 uur	Frans
dinsdag	23 januari	08.30-10.00 uur	Duits
woensdag	24 januari	08.30-10.00 uur	Engels
De normen worden in week 9 bekend gemaakt. Geen herkansing voor kijk- en luistertoetsen.			

Herkansing / inhalen periode 2		
maandag	12 februari	08.30 uur
schriftelijk aanvragen bij de secretaris tot uiterlijk woensdag 31 januari		

Rekentoets - 3F - eerste afnameperiode

periode	9 - 22 januari		Afname per computer
De kandidaten ontvangen in december 2017 een rooster met tijdstip van afname			

Rekentoets - 3F - tweede afnameperiode

periode	6 - 19 maart		Afname per computer
De kandidaten ontvangen in februari 2018 een rooster met tijdstip van afname			

Rekentoets - 3F - derde afnameperiode

Alleen voor kandidaten die in de pré-examenklas 2016-2017 geen rekentoets hebben afgelegd			
periode	30 mei - 11 juni		Afname per computer
De kandidaten ontvangen in mei 2018 een rooster met tijdstip van afname			

TOETSEN PERIODE 3 - geen herkansing

toetsen 7 maart t/m 6 april

Periode 3		Tijdstip	vak
woensdag	7 maart	in de les	Frans (2 lessen)
donderdag	15 maart	in de les	Engels - film / boek (1 lesuur)
maandag	20 maart	in de les	Duits - idioom (1 lesuur)
donderdag	22 maart	in de les	Engels – idioom (1 lesuur)
woensdag	21 maart	in de les	Frans (2 lessen)
vrijdag	30 maart	08.30-11.00 uur	economie
		12.30-14.15 uur	natuurkunde
		12.30-14.30 uur	kunst (computer)
dinsdag	3 april	08.30-10.30 uur	aardrijkskunde
		12.30-15.30 uur	Nederlands
woensdag	4 april	08.30-10.45 uur	scheikunde
		12.30-14.45 uur	wiskunde A, B
donderdag	5 april	08.30-10.45 uur	biologie
		12.30-14.15 uur	geschiedenis
vrijdag	6 april	08.30-10.00 uur	Duits
		12.30 uur	Natuurkunde(practicum)

Herkansing heel vak met alleen een schoolexamen (afgesloten met een onvoldoende)

donderdag	10 april	in overleg
schriftelijk aanvragen bij de secretaris tot uiterlijk donderdag 29 maart		

Inhalen toetsen periode 3

donderdag	11 april	in overleg	inhalen toetsen periode 3
-----------	----------	------------	---------------------------

Praktische opdracht / handelingsdeel	inleveren / afname
Nederlands	Boekenlijst inleveren 2 weken voor datum mondeling
Duits	18-12-2017 spreekvaardigheid
wiskunde A	in overleg
informatica	zie PTA informatica
scheikunde	in overleg
biologie	week 10 practicum (2 x 2 lessen)
CKV	zie PTA CKV
kunst	in overleg
BSM	zie PTA BSM

Gespreksvaardigheid	afname in week
Nederlands mondeling	04 t/m 12 in overleg
Frans mondeling	10 t/m 15 in overleg
Duits mondeling	10 t/m 15 in overleg
Engels mondeling	46 t/m 49 boeken
Engels mondeling	06 t/m 15 in overleg

Centraal examen 2018	
woensdag 25 april	instructie CE uitreiking cijferlijst SE
donderdag 26 april	laatste lesdag
Week 16	Examentraining
maandag 14 t/m 25 mei	CE 1e tijdvak
woensdag 13 juni	uitslag CE 1e tijdvak
donderdag 14 juni	ontvangst niet-geslaagden 1e tijdvak
donderdag 14 juni	tussen 9.00 en 10.00 uur aanmelden voor CE 2e tijdvak
maandag 18 t/m 20 juni	CE 2e tijdvak
donderdag 21 juni	CE 2e tijdvak staatsexamencommissie
vrijdag 29 juni	uitslag CE 2e tijdvak
maandag 2 juli	ontvangst niet-geslaagden 2e tijdvak
dinsdag 3 juli	uitreiking diploma HAVO (19.30 uur)

ROOSTER CENTRAAL EXAMEN HAVO 2018

EERSTE TIJDVAK			
datum		tijdstip	vak
maandag	14 mei	13.30-16.30 uur	natuurkunde
dinsdag	15 mei	09.00-12.00 uur 13.30-16.00 uur	geschiedenis Engels
donderdag	17 mei	13.30-16.30 uur	Nederlands
vrijdag	18 mei	09.00-11.30 uur 13.30-16.30 uur	Duits economie
dinsdag	22 mei	09.00-12.00 uur 13.30-16.00 uur	aardrijkskunde Frans
woensdag	23 mei	09.00-12.00 uur	kunst (compex)
donderdag	24 mei	13.30-16.30 uur	wiskunde A en B
vrijdag	25 mei	13.30-16.30 uur	scheikunde
maandag	28 mei	13.30-16.30 uur	biologie

TWEEDE TIJDVAK (informatie volgt in april 2018)			
maandag	18 juni	2 zittingen	ochtend en middag
dinsdag	19 juni	2 zittingen	ochtend en middag
woensdag	20 juni	2 zittingen	ochtend en middag
donderdag	21 juni	2 zittingen	Staatsexamencommissie

DERDE TIJDVAK			
aanvang:	augustus	alle zittingen	Staatsexamencommissie

Noodscenario

De kandidaten moeten tot en met vrijdag 6 juli 2018 beschikbaar zijn voor het afleggen van een centraal examen.

LIJST VAN TOEGESTANE HULPMIDDELEN CENTRAAL EXAMEN HAVO 2018

De hulpmiddelen die tijdens het centraal examen gebruikt mogen worden:

- A. Basispakket: toegestaan bij ieder centraal examen
- B. Vakspecifieke hulpmiddelen: alleen toegestaan bij een bepaald vak

A. Basispakket (verplicht om bij elk centraal examen bij je te hebben)

De volgende hulpmiddelen zijn bij ieder centraal examen (CE) toegestaan.

1. schrijfmateriaal inclusief millimeterpapier
2. tekenpotlood (en puntenslijper)
3. blauw en rood kleurpotlood
4. liniaal met millimeterverdeling
5. passer
6. geometrische driehoek
7. vlakgum
8. elektronisch rekenapparaat (met een volle batterij)

Het elektronisch rekenapparaat dient minimaal de volgende mogelijkheden te hebben:

- a. De grondbewerkingen +, -, x, :
- b. Een aparte toets voor p
- c. Toetsen voor x^y , x^2 en $1/x$
- d. Toetsen voor sin, cos, tan in graden en hun inversen
- e. Toetsen voor sin, cos, tan in radialen en hun inversen
- f. Een toets voor $^{10}\log$, ln, e^x

Niet toegestaan is het gebruik van rekenapparaten die:

- a. op het lichtnet aangesloten moeten worden
- b. tijdens het examen opgeladen moeten worden
- c. geluidsoverlast bezorgen
- d. zijn voorzien van een schrijfrol, alarminstallatie, dan wel zend- en/of ontvangstmogelijkheden
- e. alfanumeriek zijn (woorden, formules e.d. op het uitleesvenster zijn dus niet toegestaan)
- f. grafieken kunnen weergeven in het afleesvenster

Grafische rekenmachine (GR).

De grafische rekenmachine is alleen **toegestaan bij wiskunde A en B.**

Bij de overige vakken is een grafische rekenmachine niet toegestaan.

Toegestane grafische rekenmachines zijn:

merk	type	reset / examenstand	opmerking
Casio	Fx-9860GII (SD)	examenstand	OS 2.07 en hoger
Casio	Fx-CG20	examenstand	OS 2.01 en hoger
Texas Instruments	84 Plus CE-T	examenstand	vanaf versie OS 5.1.5
Texas Instruments	84 Plus T	examenstand	vanaf versie OS 5.1 de basisversie met LED lampje
Texas Instruments	Nspire CX	examenstand	alleen versie zonder CAS

Oudere typen zijn niet toegestaan.

Op machines die over CAS-functionaliteiten beschikken (HP Prime), dient deze functionaliteit te worden geblokkeerd in de examenstand.

In machines met een SD-slot mag tijdens het CE geen SD-kaart zitten.

Verder geldt het volgende:

1. Een grafische rekenmachine mag tijdens het examen niet op het lichtnet worden aangesloten of met andere apparatuur worden verbonden.
2. Het is een kandidaat niet toegestaan tijdens het examen gebruik te maken van de grafische rekenmachine van een andere kandidaat.
3. Het is niet toegestaan dat de kandidaat tegelijkertijd de beschikking heeft over **twee grafische rekenmachines**.
4. Tijdens de centrale examens wiskunde A, B dient het geheugen van de grafische rekenmachine te zijn geblokkeerd door een **examenstand**, dan wel te zijn gewist door een 'reset' van de gehele machine.
5. Het is een kandidaat niet toegestaan de applicatie ZoomMath op zijn grafische rekenmachine te installeren.
6. Het is de kandidaat verboden om bij wiskunde de beschikking te hebben over een normale rekenmachine.

B. Vakspecifieke hulpmiddelen.

vak	hulpmiddelen	zelf meenemen	wordt door de school verzorgd
Alle CE vakken	woordenboek Nederlands		X
Frans	woordenboek (FN en NF)		X
Duits	woordenboek (DN en ND)		X
Engels	woordenboek (EN en NE)		X
aardrijkskunde	Grote Bosatlas 54^e druk		X
wiskunde A,B	grafische rekenmachine roosterpapier in cm ²	X	X
natuurkunde	Binas (6 ^e druk) of Sciencedata		X
scheikunde	Binas (6 ^e druk) of Sciencedata		X
biologie	Binas (6 ^e druk) of Sciencedata		X
kunst	computer		X

Het is tijdens de afname van een SE of CE:

1. Verboden om gebruik te maken van correctievloeistof / correctiepen / correctielint.
2. Verboden om naar een examenzaal (+ kleedkamer) of een examenlokaal mee te nemen:
 - aantekeningen, papier, boeken, jassen, tassen, i-pod;
 - digitale hulpmiddelen (bijv. elektronisch woordenboek en leespen bij de moderne vreemde talen);
 - elektronische apparatuur (bijv. mobiele telefoon, camera, smartwatch).

Op kandidaten die zich niet aan deze regels houden is artikel 2 van het PTA van toepassing.

Vak: NEDERLANDSE TAAL EN LETTERKUNDE

Toets	Datum	Omschrijving leerstof	Waar is de leerstof te vinden	Hoe wordt de leerstof aangeboden	Hoe wordt de leerstof getoetst	Weging SE	SE/CE	Herkansing	Examen-dossier
T4E	-	Gemiddelde T44 en T45 (uit 4havo).				1	SE	Nee	+
T51	30-10-2017 (duur: 3 klokuren)	Taalbeheersing: spellen, formuleren en samenvatten	Nieuw Nederlands p.204-278 en p 419-431 + stencils	Klassikaal en zelfstudie	Schriftelijk	1	SE	Ja	+
T52	15-01-2018 (2 lesuren)	Literatuur 20 ^e en 21 ^e eeuw	Laagland Cursus 10,11,12 (p. 110-158)	Klassikaal en zelfstudie	Schriftelijk	1	SE	Ja	+
T53*	In overleg, individueel, tussen SE-week 2 en 3	Literatuur	12 gelezen werken in 4- en 5-havo en de bijbehorende secundaire artikelen	Klassikaal en zelfstudie	Mondeling	1	SE	Nee	+
T54	03-04-2018 (duur: 3 klokuren)	Argumentatieleer en tekstanalyse	Nieuw Nederlands p.180-203 en p.382-418 + stencils	Klassikaal en zelfstudie	Schriftelijk	1	SE	Nee	+
HD	2 weken voor mondeling inleveren	Boekenlijst	12 gelezen werken in 4- en 5-havo en de bijbehorende secundaire artikelen. Minimaal aantal punten is 30.	Zelfstudie		Naar behoren	SE		+

** Alleen toegang tot T53 als de boekenlijst in orde is.

T4E + T51 + T52 + T53+ T54/5 = cijfer

Vak: FRANSE TAAL EN LETTERKUNDE

toets	datum	omschrijving leerstof	waar is de leerstof te vinden	hoe wordt de leerstof aangeboden	hoe wordt de leerstof getoetst	weging SE	SE/CE	herkansing	examen-dossier
T51	27-09-2017 in de les	Examenidoom blz. 9 t/m 23	WB + TB + aantekening	klassikaal	schriftelijk (1 lesuur)	1	SE	ja	+
T52	04-10-2017 In de les	D'accord unité 1	WB + TB + aantekening	klassikaal	schriftelijk (1 lesuur)	1	SE	ja	+
T53	06-12-2017 in de les	Examenidoom blz.25 t/m 35 Vraagzinnen MC	E-pack en idoomboek	klassikaal	schriftelijk (1 lesuur)	2	SE	ja	+
T54	13-12-2017 in de les	D'accord unité 2	WB + TB + aantekening	klassikaal	schriftelijk (1 lesuur)	2	SE	ja	+
T55	22-01-2018	Kijk- en luistervaardigheid	Cito examens	klassikaal	schriftelijk	4	SE	nee	+
T56	07-03-2018 in de les	Schrijfvaardigheid	aantekeningen	klassikaal	schriftelijk (2 lesuren)	4	SE	nee	+
T57	21-03-2018 in de les	D'accord unité 3	WB+TB+aanteke ning	klassikaal	schriftelijk (2 lesuren)	2	SE	nee	+
T58	week 10-15 in overleg	Gespreksvaardigheid	oefenstencils	individueel en klassikaal	mondeling en praktische opdrachten tijdens de les	4	SE	nee	+

Eindcijfer SE:

$$\frac{1 \times T51 + 1 \times T52 + 2 \times T53 + 2 \times T54 + 4 \times T55 + 4 \times T56 + 2 \times T57 + 4 \times T58}{20}$$

20

Vak: DUITSE TAAL EN LETTERKUNDE

toets	datum	omschrijving leerstof	waar is de leerstof te vinden	hoe wordt de leerstof aangeboden	hoe wordt de leerstof getoetst	weging SE	SE/CE	herkansing	examen-dossier
T51	27-10-2017	Grammatica (incl. oefeningen) en (examen)idioom (zie studiewijzer)	Grammaticakatern (examen)idioomboek Materiaal via vakdocent	klassikaal	schriftelijk	1	SE	ja	+
T52	18-12-2017 4 ^e -7 ^e lesuur	Spreekvaardigheid	Internet, bibliotheek (kandidaten stellen zelf een presentatie samen)	Klassikaal en zelfstudie	klassikale multimedia-presentatie	1	SE	nee	+
T53	11-01-2018	Schrijfvaardigheid: -formele brief of informele brief schrijven -(examen) idioom	Brievenkatern (examen)idioomboek k Materiaal via vakdocent	klassikaal aanleg schrijfdossier	computer en schriftelijk	1	SE	ja	+
T54	23-01-2018	Kijk-en luistervaardigheid	Luistervaardigheidsoefeningen (Cito)	klassikaal en zelfstudie	Cito toets	2	SE	nee	+
T55	week 10-15 in overleg	Gesprekvaardigheidstoets	Materiaal via vakdocent	klassikaal en zelfstudie	15 minuten-gesprek	1	SE	nee	+
T56	20-03-2018 in de les	Idioom	(examen)Idioom Idioom uit de 'handleiding leesvaardigheid'	klassikaal en zelfstudie	schriftelijk (45 min.)	1	SE	nee	+
T57	06-04-2018	Literatuur	2 boeken	klassikaal en zelfstudie	schriftelijk	1	SE	nee	+

Eindcijfer SE:

1 x T51 + 1 x T52 + 1 x T53 + 2 x T54 + 1 x T55 + 1 x T56 + 1 x T57

8

Vak: ENGELSE TAAL EN LETTERKUNDE

toets	Datum	omschrijving leerstof	waar is de leerstof te vinden	hoe wordt de leerstof aangeboden	hoe wordt de leerstof getoetst	weging SE	SE/CE	herkansing	examen-dossier
T44	4 HAVO	Deeltoets Brief	ELO	ELO	computer	2	SE	ja*	+
T51	05-10-2017 in de les	Idioomoverhoring	Stencils / ELO	individueel	schriftelijk	1	SE	ja*	+
T52	12-10-2017 in de les	Boekoverhoring	bibliotheek	individueel	schriftelijk	1	SE	nee	+
T53	31-10-2017	Brief	ELO	ELO	computer	2	SE	ja*	+
T54	07-12-2017 in de les	Idioomoverhoring	Stencils / ELO	individueel	schriftelijk	1	SE	ja**	+
T55	16-01-2018	Schrijfpdracht literatuur	Stencils	klassikaal	schriftelijk	2	SE	ja**	+
T56	24-01-2018	Kijk- en luistervaardigheid	CD / DVD / TV	klassikaal / individueel	CITO-toets	4	SE	nee	+
T57	15-03-2018 in de les	Boekoverhoring (vergelijking film / boek)	bibliotheek	individueel	schriftelijk	1	SE	nee	+
T58	22-03-2018 in de les	Idioomoverhoring	stencils / ELO	individueel	schriftelijk	1	SE	nee	+
T59	week 46-49 in overleg	Boekoverhoring	Bibliotheek	individueel	mondeling	1	SE	nee	+
T510	week 06-15 in overleg	Gespreksvaardigheid	Oefenstencils	klassikaal / individueel	gesprek met docent	4	SE	nee	+

* in de eerste herkansingsperiode kunnen de kandidaten kiezen of ze T44 of T51 of T53 herkansen

* in de tweede herkansingsperiode kunnen de kandidaten kiezen of ze T54 of T55 herkansen

Eindcijfer SE:

2 x T44 + 1 x T51 + 1 x T52 + 2 x T53 + 1 x T54 + 2 x T55 + 4 x T56 + 1 x T57 + 1 x T58 + 1 x T59 + 4 x T510

20

Vak: GESCHIEDENIS

Toets	Datum	Omschrijving leerstof	Waar is de leerstof te vinden	Hoe wordt de leerstof aangeboden	Hoe wordt de leerstof getoetst	Weging SE	SE/CE	Herkansing	Examen dossier
T51	26-10-2017	Herhaling tijdvak 1 t/m 8.1 De Republiek (1515-1648) Alle vaardigheden en kenmerkende aspecten vanaf hs. 1	Werkplaats 1 t/m 8 Historische context 'De Republiek'.	Klassikaal	Schriftelijk	1	SE	Ja	+
T52	10-01-2018	Tijdvak 8 en 9. Duitsland 1871-1945. Alle kenmerkende aspecten en vaardigheden vanaf hs 1	Werkplaats 1 t/m 9 Historische context 'Duitsland 1871-1945.'	Klassikaal	Schriftelijk	1	SE/CE	Ja	+
T53	05-04-2018	Tijdvak 10. Koude Oorlog. Thema: kolonisatie en dekolonisatie. Alle vaardigheden en kenmerkende aspecten vanaf hs 1	Werkplaats. 1 t/m 10. Historische context 'De Koude Oorlog.'	Klassikaal	Schriftelijk	1	SE/CE	Nee	+

Eindcijfer SE:

$$1 \times T51 + 1 \times T52 + 3 \times T53$$

3

Vak: AARDRIJKSKUNDE

toets	datum	omschrijving leerstof	waar is de leerstof te vinden	hoe wordt de leerstof aangeboden	hoe wordt de leerstof getoetst	weging SE	SE/CE	herkansing	examen-dossier
T51	31-10-2017	Wereld: Samenhang en verscheidenheid. Globalisering in landen	Wereldwijd leeropdrachtenboek: Wereld deel 2, hoofdstuk 3 en 4	klassikaal	schriftelijk	1	SE/CE	ja	+
T52	15-01-2018	Aarde: Opbouw en afbraak van reliëf Klimaat en landschapszones	Wereldwijd leeropdrachtenboek: Aarde 1, hoofdstuk 5 en 6	klassikaal	schriftelijk	1	SE/CE	ja	+
T53	03-04-2018	Indonesië: Indonesië als ontwikkelingsland Actuele vraagstukken Leefomgeving: Overstromingen en wateroverlast Steden en stedelijke gebieden	Wereldwijd Leeropdrachtenboek: Indonesië Leefomgeving	klassikaal	schriftelijk	1	SE/CE	nee	+

Te bestuderen stof bij elke toets: leeropdrachtenboek, powerpoints magister, stencilmateriaal, Grote Bosatlas (54^e druk).

Eindcijfer SE:

$$\frac{1 \times T51 + 1 \times T52 + 1 \times T53}{3}$$

Vak: WISKUNDE A

toets	datum	omschrijving leerstof	waar is de leerstof te vinden	hoe wordt de leerstof aangeboden	hoe wordt de leerstof getoetst	weging SE	SE/CE	herkansing	examen-dossier
T51	26-10-2017	H 1 t/m 9	Getal en Ruimte: HAVO A deel 1 HAVO A deel 2 HAVO A deel 3	klassikaal	schriftelijk	1	SE/CE	ja	+
T52	10-01-2018	H 1, 2, 3, 5, 6, 9, 10 en 11	Getal en Ruimte: HAVO A deel 1 HAVO A deel 2 HAVO A deel 3: hoofdstuk 9, 10 en 12	klassikaal	schriftelijk	2	SE/CE	ja	+
T53	04-04-2018	H 1, 2, 3, 5, 6, 9, 10, 11 en 12	Getal en Ruimte: HAVO A deel 1 HAVO A deel 2 HAVO A deel 3	klassikaal	schriftelijk	2	SE/CE	nee	+
P51	in overleg	H 8 Praktische opdracht	HAVO A deel 2 H 8			afsluiten met een voldoende			

Eindcijfer SE:

$$\frac{1 \times T51 + 2 \times T52 + 2 \times T53}{5}$$

Vak: WISKUNDE B

toets	datum	omschrijving leerstof	waar is de leerstof te vinden	hoe wordt de leerstof aangeboden	hoe wordt de leerstof getoetst	weging SE	SE/CE	herkansing	examen-dossier
T51	26-10-2017	Analyse, meetkunde goniometrie, exponentiële verbanden	Getal en Ruimte: HAVO B deel 1 HAVO B deel 2 HAVO B deel 3 hoofdstuk 7,8 en 9	klassikaal	schriftelijk	1	SE/CE	ja	+
T52	10-01-2018	Analyse, meetkunde, goniometrie, verbanden en functies	Getal en Ruimte: HAVO B deel 1 HAVO B deel 2 HAVO B deel 3 hoofdstuk 6 t/m 11	klassikaal	schriftelijk	1	SE/CE	ja	+
T53	04-04-2018	Analyse, meetkunde, algebra	Getal en Ruimte: HAVO B deel 1 HAVO B deel 2 HAVO B deel 3	klassikaal	schriftelijk	1	SE/CE	nee	+

Eindcijfer SE:

$$\frac{1 \times T51 + 1 \times T52 + 1 \times T53}{3}$$

Vak: INFORMATICA

toets	datum	omschrijving leerstof	waar is de leerstof te vinden	hoe wordt de leerstof aangeboden	hoe wordt de leerstof getoetst	weging SE	SE/CE	herkansing	examen-dossier
T51	week 41	Module 3 Software H 1 en 2	digitaal	individueel	schriftelijk	1	SE	ja	+
T52	week 07	Module 4 Softwareontwikkeling H 1	digitaal	individueel	schriftelijk	1	SE	ja	+
P51	week 49	Module 3 Software H 1 hoofdstukopdracht 1 en 2	digitaal	klassikaal	verslag / presentatie	1	SE	ja	+
P52	week 10	Module 4 Softwareontwikkeling H 2 hoofdstukopdracht 1 en 2	digitaal	klassikaal	verslag / presentatie	1	SE	nee	+
P53	week 12	Nieuwe ontwikkelingen- binnen de informatica	stencils	individueel	presentatie	1	SE	nee	+
P54	week 13	Proces project	stencils / digitaal	individueel	verslag / presentaties / logboek / planning	2	SE	nee	+
P55	week 13	Eindproject	stencils	project	digitale eindopdracht	1	SE	nee	+

Eindcijfer SE:

$$\frac{1 \times T51 + 1 \times T52 + 1 \times P51 + 1 \times P52 + 1 \times P53 + 2 \times P54 + 1 \times P55}{8}$$

8

Vak: NATUURKUNDE

toets	datum	omschrijving leerstof	waar is de leerstof te vinden	hoe wordt de leerstof aangeboden	hoe wordt de leerstof getoetst	weging SE	SE/CE	herkansing	examen-dossier
T51	27-10-2017	Beweging Elektriciteit Krachten Materialen Aarde en heelal	Deel 4-havo H 1 t/m 5	klassikaal	schriftelijk	2	SE/CE	ja	+
T52	12-01-2018	<i>Technische automatisering</i> Arbeid en energie Trillingen en golven Transport van elektrische energie	Deel 4-havo H 6 (= SE) Deel 5-havo H 8 t/m 10	klassikaal	schriftelijk	2	SE/CE	ja	+
T53	30-03-2018	Radioactiviteit Medische beeldvorming <i>Spiegels en lenzen</i>	Deel 5-havo H 11 t/m 13 (H 13 = SE)	klassikaal	schriftelijk	2	SE/CE	nee	+
P51	06-04-2018	Praktische opdracht			practicum	1	SE	nee	+

NB: *cursief* gedrukte leerstof: SE

Eindcijfer SE:

$$\frac{2 \times T51 + 2 \times T52 + 2 \times T53 + 1 \times P51}{7}$$

7

Vak: SCHEIKUNDE

toets	datum	omschrijving leerstof	waar is de leerstof te vinden	hoe wordt de leerstof aangeboden	hoe wordt de leerstof getoetst	weging SE	SE/CE	herkansing	examen-dossier
T51	30-10-2017	Scheiden en reageren Bouwstenen van stoffen Stoffen en reacties Moleculaire stoffen	Chemie Overal havo H1 H2 H3 H4	klassikaal en praktisch	schriftelijk	4	CE	ja	ja
T52	11-01-2018	Zouten en zoutoplossingen Reacties van zouten Zuren en basen Energieproductie Chemisch rekenen	Chemie Overal havo H5 H6 H8 H9 H1 t/m 4	klassikaal en praktisch	schriftelijk	4	CE	ja	ja
T53	04-04-2018	Koolstofverbindingen Polymeren Duurzaam produceren Chemisch rekenen	Chemie Overal havo H7 H10 H11 H1 t/m 5 en H8	klassikaal en praktisch	schriftelijk	4	CE	nee	ja
P51	in overleg	Een twintigtal practicumopdrachten behorende bij de lesstof Het gemiddelde practicumcijfer uit leerjaar 4 wordt gewogen met het practicumcijfer uit leerjaar 5	Op werkbladen die bij het practicum worden uitgedeeld	praktische opdrachten	praktisch en theoretisch	3	SE/CE	nee	ja

Eindcijfer SE:

$$\frac{4x T51 + 4x T52 + 4xT53 + 3xP51}{15}$$

15

Vak: BIOLOGIE

toets	datum	omschrijving leerstof	waar is de leerstof te vinden	hoe wordt de leerstof aangeboden	hoe wordt de leerstof getoetst	weging SE	SE/CE	herkansing	examen-dossier
T4E	4 havo	Eindcijfer 4 havo (afgerond op 1 decimaal)				1	SE/CE	nee	+
T51	25-10-2017	Stofwisseling DNA Cellen Erfelijkheid Evolutie	BvJ 5 havo thema 1 BvJ 5 havo thema 2 BvJ 4 havo thema 2 BvJ 4 havo thema 4 BvJ 4 havo thema 5	klassikaal	schriftelijk	2	SE/CE	ja	+
T52	16-01-2018	Mens en milieu Bescherming en evenwicht Inleiding in de biologie Regeling en waarneming Ecologie	BvJ 5 havo thema 3 BvJ 5 havo thema 7 BvJ 4 havo thema 1 BvJ 4 havo thema 6 BvJ 4 havo thema 7	klassikaal	schriftelijk	3	SE/CE	ja	+
T53	05-04-2018	Voeding Transport Gaswisseling, uitscheiding	BvJ 5 havo thema 4 BvJ 5 havo thema 5 BvJ 5 havo thema 6	klassikaal	schriftelijk	3	SE/CE	nee	+
P51	Nader te bepalen	Practicum tentamen (50%) (2 x 2 lessen)	Boek en stencils	opdracht	beoordeling van tekeningen en verslagen	1	SE	nee	+
	Week 12	Overige opdrachten (50%) **							

Alle behandelde theorie uit het 4^e leerjaar wordt bekend geacht.

** De overige opdrachten moeten op tijd volgens afspraak bij de docent worden ingeleverd. Voor elke opdracht wordt een cijfer gegeven. Het gemiddelde van deze cijfers telt voor 50% mee in het SE P51

Eindcijfer SE:

$$\frac{1 \times T4E + 2 \times T51 + 3 \times T52 + 3 \times T53 + 1 \times P51}{10}$$

10

Vak: ECONOMIE

toets	datum	omschrijving leerstof	waar is de leerstof te vinden	hoe wordt de leerstof aangeboden	hoe wordt de leerstof getoetst	weging SE	SE/CE	herkansing	examen-dossier
T51	25-10-2017	Module 1 t/m 5 Examenopgaven Stencils Aantekeningen	Handboek blz. 6 t/m 179 Opdrachtboek A geheel Opdrachtboek B blz. 4 t/m 24 Examenbundel 2017-2018 Stencils hoofdstuk 1 t/m 4 en 6 Samenvatting hoofdstuk 5	klassikaal	schriftelijk	1	SE/CE	ja	+
T52	12-01-2018	Module 6 en 7 Examenopgaven Stencils Aantekeningen	Handboek blz. 180 t/m 275 Opdrachtboek B blz. 26 t/m 89 Examenbundel 2017-2018 Stencils	klassikaal	schriftelijk	1	SE/CE	ja	+
T53	30-03-2018	Module 7 en 8 Examenopgaven Stencils Aantekeningen	Handboek blz. 228 t/m 309 Opdrachtboek B blz. 60 t/m 124 Examenbundel 2017-2018 Stencils	klassikaal	schriftelijk	1	SE/CE	nee	+

NB. Het gebruik van de grafische rekenmachine is niet toegestaan.

Eindcijfer SE:

$$1 \times T51 + 1 \times T52 + 1 \times T53$$

3

Vak: CULTURELE KUNSTZINNIGE VORMING (CKV)

toets	datum	omschrijving leerstof	waar is de leerstof te vinden	hoe wordt de leerstof aangeboden	hoe wordt de leerstof getoetst	weging SE	SE/CE	herkansing	examen-dossier
H51	week 41	Culturele activiteit 4 bezoek, workshop, voorstelling aan een culturele activiteit		individueel	verslag van minimaal 500 woorden, foto's, toegangsbewijs, ingevulde kijkwijzer, recensies, onderzoek en onderbouwde mening (via ELO en map)	G/V/O	SE	nee	+
H52	week 46	Culturele activiteit 5 bezoek, workshop, voorstelling aan een culturele activiteit		individueel	zie H51	G/V/O	SE	nee	+
H53	week 06	Culturele activiteit 6 bezoek, workshop, voorstelling aan een culturele activiteit		individueel	zie H51	G/V/O	SE	nee	+
P51	week 46	Kunstdossier verslaglegging - praktische opdrachten Opdrachten bij thema maken en netjes in map bewaren	Palet, stencils docent	klassikaal	verslag en praktische opdracht	G/V/O	SE	nee	+
P52	week 06	zie P51	zie P51	klassikaal	verslag en praktische opdracht en start presentaties	G/V/O	SE	nee	+
P53	week 11	Kunstdossier verslaglegging 1. praktische opdrachten Opdrachten bij thema maken en netjes in map bewaren 2. eindverslag, kunstdossier havo 4 en 5 met 6 culturele activiteiten -eindgesprek	zie P51t	klassikaal	verslag en praktische opdracht	G/V/O	SE	nee	+

Je moet in totaal 6 culturele activiteiten doen: in het 4e leerjaar 3 en in het 5e leerjaar 3. Voor deze culturele activiteiten heb je de keuze uit 7 disciplines (Beeldende Kunst, theater, film, architectuur, literatuur, muziek, toegepaste kunst en cabaret). Eén discipline mag dubbel gekozen worden. De leerling overlegt vooraf met de docent over de gekozen activiteit en maakt een voorbereidingsverslag. Alle opdrachten en culturele activiteiten worden in een persoonlijke map bewaard en besproken tijdens het eindgesprek.

Alle onderdelen van het vak CKV moeten met 'voldoende' of 'goed' zijn beoordeeld. Een kandidaat dient het vak CKV af te sluiten met 'voldoende' of 'goed'. Een kandidaat die het vak CKV met een 'onvoldoende' afsluit slaagt niet.

Vak: KUNST (KUBV)

Toets	Periode	Omschrijving leerstof	Waar is de leerstof te vinden	Hoe wordt de leerstof aangeboden	Hoe wordt de leerstof getoetst	Weging deelt-cijfer	Weging SE	SE/CE	Herkan-sing	Examen-dossier
T51		Romantiek Realisme	De Bespiegeling, , stencils, Examenkatern Romantiek en Realisme	Klassikaal en individueel	computer	3	1	SE/CE	Ja	+
					onderzoek	2			Nee	
T52		Romantiek Realisme Cultuur van het moderne in de 1e helft van de 20e eeuw Massacultuur in de 2e helft van de 20e eeuw	De Bespiegeling, stencils, Examenkatern Romantiek en Realisme	klassikaal en individueel	computer	3	1	SE/CE	Ja	+
					onderzoek	2			nee	
T53		Zie T52	Zie T52	klassikaal en individueel	computer	3	1	SE/CE	Nee	+
					onderzoek	2			nee	
P4	P41	Beeldend werk				1	6	SE	Nee	+
	P42	Beeldend werk				1		SE	Nee	+
	P43	Beeldend werk				2				
	P44	Beeldend werk				2				
P51	In overleg	Praktische opdrachten naar aanschouwing en fantasie. In 2D/3D vormgeving. Onderzoek en procesverslag gerelateerd aan kunstgeschiedenis en reflectie in dummy		klassikaal en individueel	Presentatie	3	3	SE	Nee	+
P52					onderzoek	2			nee	

Eindcijfer SE:

$$1 \times T51 + 1 \times T52 + 1 \times T53 + 6 \times P4 + 3 \times (P51 + P52)$$

12

Vak: LICHAMELIJKE OPVOEDING

Toets	Periode	Omschrijving leerstof	Waar is de leerstof te vinden	Hoe wordt de leerstof aangeboden	Hoe wordt de leerstof getoetst	Weging SE G/V/O	SE/CE	Herkansing	Examendossier
P51	1	Moduledag 1	In de les	In de les	In de les	1	SE	Nee	+
P52	2	Moduledag 2	In de les	In de les	In de les	1	SE	Nee	+

Opmerking:

- Bij een blessure krijgt de leerling een vervangende opdracht, die meetelt i.p.v. een praktische toets.
- Afwezigheid bij elk van de 2 moduledag (gedeeltes) moet worden vervangen met een vervangende opdracht.

Vak: BEWEGEN, SPORT EN MAATSCHAPPIJ

toets	periode	omschrijving leerstof	waar is de leerstof te vinden	hoe wordt de leerstof aangeboden	hoe wordt de leerstof getoetst	weging SE	SE/CE	herkansing	examen-dossier
T51	05-10-2017	Bewegen en regelen	stencils	opdracht	opdracht inleveren	1	SE	nee	+
T52	09-11-2017	Bewegen en samenleving	stencils	opdracht	opdracht inleveren	1	SE	nee	+
T53	08-02-2018	Bewegen en regelen	stencils	opdracht	opdracht inleveren	1	SE	nee	+
T54	uiterlijk 24-03-2018	Bewegen en regelen Lesgeven	stencils	opdracht	voorbereiding, uitvoering en evaluatie	2	SE	nee	+
T55	uiterlijk 24-03-2018	Bewegen en regelen	stencils	stage	uitvoering en verslag	1	SE	nee	+
T56	uiterlijk 24-03-2018	Bewegen, sport en maatschappij	in de les	in de les	een map	3	SE	nee	+
P51	Gehele jaar	Spel binnen	in de les	in de les	praktijk	1	SE	nee	+
P52	Gehele jaar	Overige sporten	in de les	in de les	praktijk	1	SE	nee	+
P53	Gehele jaar	Spel buiten	in de les	in de les	praktijk	1	SE	nee	+
P54	Gehele jaar	Overige sporten	in de les	in de les	praktijk	1	SE	nee	+
P55	Gehele jaar	Inzet	in de les	in de les	praktijk	3	SE	nee	+

Eindcijfer SE:

$1 \times T51 + 1 \times T52 + 1 \times T53 + 2 \times T54 + 1 \times T55 + 3 \times T56 + 1 \times P51 + 1 \times P52 + 1 \times P53 + 1 \times P54 + 3 \times P55$

16

Vak: **Maatschappijleer**

*Het afgeronde eindcijfer SE Maatschappijleer is een onderdeel van het **combinatiecijfer**.*

Begrippen

bevoegd gezag:	Onderwijsgroep Galilei;
CE:	centraal examen;
CITO:	Centraal Instituut voor ToetsOntwikkeling te Arnhem;
cspe:	centraal schriftelijk en praktisch examen in een beroepsgericht programma;
cpe:	centraal praktisch examen;
directeur:	de rector of directeur van een school voor voortgezet onderwijs;
eindexamen:	een examen ten minste in het geheel van de voorgeschreven vakken;
eindexamenbesluit:	eindexamenbesluit vwo/havo/mavo/vbo;
examencommissie:	commissie bestaande uit de rector, de secretaris van het
eindexamen,	de docenten die lesgeven aan de examenkandidaat;
examendossier:	een dossier welke alle behaalde resultaten voor onderdelen van het schoolexamen en de naar behoren afgesloten handelingsdelen omvat, zoals aangegeven in het PTA. Het dossier omvat tevens de resultaten van de reeds afgesloten vakken;
examenstof:	de aan de kandidaat te stellen eisen;
examinator:	degene die is belast met het afnemen van het examen in een vak;
havo:	hoger algemeen voortgezet onderwijs als bedoeld in artikel 8 van de wet;
handelingsdeel:	examenonderdeel dat een kandidaat moet hebben afgerond voor hij kan deelnemen aan het centraal schriftelijk eindexamen;
herkansing:	het opnieuw deelnemen aan een toets van het centraal examen of het schoolexamen;
inspectie:	de inspectie, bedoeld in artikel 1 van de Wet op het onderwijstoezicht;
kandidaat:	ieder die door het bevoegd gezag tot het eindexamen wordt toegelaten;
leerweg:	de basisberoepsgerichte leerweg, bedoeld in artikel 10b van de wet, de kaderberoepsgerichte leerweg, bedoeld in artikel 10b van de wet, de gemengde leerweg, bedoeld in artikel 10d van de wet en de theoretische leerweg, bedoeld in artikel 10 van de wet;
mavo:	middelbaar algemeen voortgezet onderwijs als bedoeld in artikel 9 van de wet;
profielwerkstuk:	het in artikel 4 van het examenbesluit bedoelde profielwerkstuk;
PTA:	programma van toetsing en afsluiting. Een schriftelijke vastlegging van de inhoud, de wijze van toetsing en de weging van alle in het kader van de opbouw van het examendossier door de kandidaat af te leggen toetsen en te verrichten opdrachten;
SE:	schoolexamen;
sector:	een in artikel 10, derde lid, artikel 10b, derde lid, of artikel 10d, derde lid, van de wet bedoelde sector;
sectorwerkstuk:	het in artikel 4 van het examenbesluit bedoelde sectorwerkstuk;
staatsexamencommissie:	een commissie als bedoeld in artikel 60 van de wet;
toets:	een toets met schriftelijke of mondelinge vragen en opdrachten, of een praktische opdracht;
vbo:	voorbereidend beroepsonderwijs als bedoeld in artikel 10a van de wet;
vmbo:	voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs als bedoeld in artikel 21 van de wet;
vwo:	voorbereidend wetenschappelijk onderwijs als bedoeld in artikel 7 van de wet;
wet:	wet op het voortgezet onderwijs.